ESTABLISHED 1912.
AMERICA
PUBLISHED THREE TIMES A WEEK
Monday, Wednesday and Friday
by
THE PROVIDENCE ASS'N,
827 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.
Telephone: 2419 Market.
The best advertising medium.—Rates furnished on application.

АМЕРИКА

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1912.
АМЕРИКА
ВИХОДИТЬ ТРИ РАЗИ В ТИЖДЕНЬ: ПОНЕДІЛОК, СЕРЕДА І ПЯТНИЦЯ.
Видає запомогова орґанізація „ПРОВИДІНЄ",
827 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.
Telephone: 2419 Market.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „AMERICA".

ОФІЦІЯЛЬНИЙ ОРҐАН ТОВАРИСТВА ПРОВИДІНЄ (AMERICA) OFFICIAL ORGAN OF THE PROVIDENCE ASS'N

Ч. 111. РІК VIII. ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА., ПОНЕДІЛОК, 22. ВЕРЕСНЯ, 1919. ЦІНА 3 ЦЕНТИ.—PRICE 3 CENTS. PHILADELPHIA, PA., MONDAY, SEPTEMBER 22, 1919. VOL. VIII. № 111.

ПЕТЛЮРА ДО АМЕРЕКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ.

ВНУТРІШНЕ ПОЛОЖЕНЄ НА УКРАЇНІ.

САЛДАТИ БОЛЬШЕВИКІВ І ДЕНІКІНА ПЕРЕХОДЯТЬ НА СТОРОНУ ПЕТЛЮРИ.

ЗАСНОВАНЄ КУБАНСЬКОЇ РЕПУБЛИКИ СЬВІДОМИМИ УКРАЇНЦЯМИ.

Париж. 25. серпня. — Важним зворотом на Україні, се упадок большевицького режіму майже в цілій полудневій Україні. Скріпленє української орієнтації серед селянських мас. перехід великого числа большевицького і денікінівського салдацтва на сторону Українців, заснованє кубанської чорноморської републики за ініціятивою свідомих тамошних Українців і перехід матрозів чорноморської фльоти на сторону Українців. Петлюра вислав недавно довшу бездротну телеграму до усіх українських представителів за границею. наказуючи їм стояти кріпко при прінціпі УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАВИСИМОСТИ. бо увесь український нарід сего хоче і не входити в жадні федеративні компроміси поки антанта не признасть офіцияльно української держави. ВІД АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ ПЕТЛЮРА ДОМАГАЄТЬ СЯ СКОНЦЕНТРОВАНЯ УСІХ ЇХ МОРАЛЬНИХ І ФІНАНСОВИХ ЗАСОБІВ НА ВАШІНҐТОН. ЗВІДКИ ВИЙШЛА ІДЕЯ САМООЗНАЧЕНЯ НАРОДІВ І ТАМ УКРАЇНЦІ ПОВИННІ РОЗВИНУТИ ЕНЕРҐІЧНУ БЕЗУПИННУ РОБОТУ В СПРАВІ УКРАЇНИ, ВИСИЛАТИ ДО ВАШІНҐТОНУ СИЛЬНІ ЧИСЛОМ І ТАЛАНОМ УКРАЇНСЬКІ ДЕЛЕҐАЦІЇ І НАЛЯГАТИ НА АМЕРИКАНСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ЗРЕАЛІЗОВАНЯ ПРОГРАМИ ВІЛЬСОНА ДОТИЧНО ПОНЕВОЛЕНИХ НАРОДІВ ЕВРОПИ, А ГОЛОВНО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДА.

СПРАВА ГАЛИЧИНИ НА МИРОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

Париж. 19. вересня. — Найвисша Рада мирової конференції зійшла ся на засіданє по предложеню болгарській мировій делеґації мирового договору в цїли вислуханя звіту комісії назначеної для написаня мирового договору поміж аліянтами і Польщею в справі будучого становища Галичини. Кромі того раджено над справою запасів вугля для Австрії.

З КРУГІВ УКРАЇНСЬКОЇ МИРОВОЇ МІСІЇ

Французьке правительство не пускає запаси на Україну.

Забрало 350 автомобілів, закуплених від Американців.

(True translation filed with the Postmaster at Phila. on September 20, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Париж. 25. серпня. — (З приватної кореспонденції до канадійського „Українського Голосу".) „Недавно французьке правительство відобрало 350 автомобілів, які делеґація закупила від Американців. а лишило ся всього 60 старих автомобілів до висилки. Однак нема дороги, якоюб вислали закуплені тут річи (убраня на 1,500.00 людий да дещо инше). Польща ні Румунія не пускають.

Др. Галїн докоряє, що богато дечого не зроблено тут, що можна було зробити, одна кож надії він не тратить і сам вперто гонить до праці. Він є спеціяльний висланник директоріяту, людина дуже гарна. Працює головно між Французами і Румунами.

Після моєї гадки ви повинні звернути всю свою силу й аґітацію на Вашінґтон, а таксамо думає і др. Галїн і він клоноче ся зладженєм пляну роботи для Америки. Париж нині не для нас. бо тут тепер чисто польська політика. Однакож Анґлія й Америка можуть нам помогти. І тому уживайте фондів і аґітації в тім напрямі. Ви там повинні мати в резерві яких 20,000 дол. на тамошну роботу, якої вимагає нині українська справа та на тутешню, єли пізнійше покажеть ся потреба.

ФІНЛЯНДІЯ ОДЕРЖАЛА 30 МІЛЇОНІВ ПОЗИЧКИ ВІД АНҐЛІЇ

(True translation filed with the Postmaster at Phila. on September 20, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Ню Йорк, 20. вересня. — Вчера тут оголошено, що фінляндське правительство одержало від анґлійських банків позичку в висоті 30 мілїонів долярів. Кромі того потверджено вість, що заступники Фінляндії ведуть переговори з американськими банками в справі затягненя більшої позички.

СТАНОВИЩЕ АНҐЛІЇ В СПРАВІ УКРАЇНИ

Не хоче мішати ся в польсько-українські і українсько-російські справи.

(True translation filed with the Postmaster at Phila. on September 20, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

(Уривок з приватної кореспонденції до канадійського „У. Голосу").

Париж, 25. серпня. — Анґлія не хоче мішати ся до польсько - українського спору, і до нових розбоїв на Україні під режімом Денікіна. Вона телеґрафічно відмовила ся недавно приняти нову українську делеґацію, заявивши, що всякі політичні справи між народами залагоджує мирова конференція в Парижі і що українська делеґація повинна їхати там, а не до Льондону. Одначе в той сам час Анґлія висилає своїх штабових офіцирів, свою артилерію і „тенки" ґенералови Денікінови і Колчакови не кажучи вже, що Поляки також дістали з Анґлії величезну (скількість воєнних матеріялів закуплених недавно польським ґенералом (донедавна австрійським) Ромером. Анґлійські політики роблять так, щоби їх інтереси були забезпечені, хотяй попиранє Денікінів, Колчаків та Поляків зовсім сих інтересів не забезпечує але противно ввиду тепер підносячого ся демократизму сї інтереси ставить в небезпеку. Для Анґлії було би лїпше і безпечнійше мати до діла і попирати національно-демократичні держави ніж мати до діла з царсько-імперіялїстичним порохном, яким є Колчак, Денікін і теперішна Польща.

МАЮТЬ ПРИКАЗАТИ ЛЯХАМ ЗАСТАНОВИТИ НАСТУП

(True translation filed with the Postmaster at Phila. on September 20, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Париж, 20. вересня. — Спеціяльний кореспондент нюйорського „Таймса". Едвін Джеймс доносить, що правдоподібно за кілька днів найвисша рада аліянтів видасть польській армії приказ застановити всякий дальший наступ в глубину Росії. Той приказ не має означати того, неначеб аліянти хотіли шанувати большевиків, але його видасть ся тому, що після погляду аліянтів Польща загнала ся надто далеко в Росію а для неї крайна пора вертати і почати житє на мировій стопі.

ДОРУЧЕНО БОЛГАРІЇ МИРОВИЙ ДОГОВІР

Болгарія має заплатити 450 мілїонів долярів золотом відшкодованя.

Армія зменшена до 20.000 людий.

(True translation filed with the Postmaster at Phila. on September 20, 1919 as required by the Act of October 6th. 1917.)

Париж, 19-го вересня. — Нині рано 40 мінут по 10-тій вручено болгарській мировій делеґації до підписаня мировий договір. Церемонія доручення мирового договору була незвичайно проста і без ніякої виставности.

В болгарськім договорі є много параґрафів таких самих як і в австрійськім договорі. Що тикасть ся зміни болгарських границь, то найважнійші зміни пороблено на полудни, де Болгарія має відступити Захіну Тракію аліянтам, які довільно мають розпорядити тою провінцією. Кромі того на заході границі Болгарії на чотирох точках будуть в малій мірі змінені в користь Сербії.

До трех місяців Болгарія має перевести демобілїзацію своєї армії і задержати тільки 20.000 людий, рекрутованих системою охотників. Заказано виробляти воєнні матеріяли і всї фабрики амуніції з виїмкою одної мають бути зачинені. Вся воєнна фльота переходить на власність аліянтів. Болгарія протягом 37 літ має заплатити 450 мілїонів долярів золотом яко воєнне відшкодованє. Болгарія має звернути Сербії, Румунії і Хорватії все забране в часї війни майно а таксамо і твори штуки. Кромі того через пять літ має доставлювати Сербії по 50.000 тон вугля. Болгарія зрікаєть ся всїх привилеїв, які стали її участю на підставі мирових договорів заключених в Берестю і Букарешті.

Щодо прийнятя або роблення заміток в справі того мирового договору представникам Болгарії дано речинець 25 днів.

ДАВНІЙШИЙ КРОНПРІНЦ МАЄ БУТИ В НІМЕЧЧИНІ

Париж, 20. вересня. — Поповно розійшли ся по Парижи поголоски, що давнійший німецький кронпрінц вернув до своєї вітчини. Ті поголоски розійшли ся з Ціріху.

МАСОВЕ ЗІБРАНЄ ЮГОСЛАВЯНСЬКОЇ АРМІЇ ПІД ФІЮМЕ

(True translation filed with the Postmaster at Phila. on September 20, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Рим, 20. вересня. — Послїдної ночі минув речинець, в якім мали вернути на свої становища ті італійські жовніри, які з капітаном Д'Анунціом вмашерували до міста Фіюме. Послїдні телеґрами доносять, що ті жовніри все ще держать в своїх руках місто. Справа поживи в місті є незвичайно поважна. Кромі того наспіли вісти, що югославянські війска стали масово громадити ся під містом.

Італійські денники подають вість, що поміж премієрами Анґлії і Італії наступило порозуміне, на підставі якого забезпечено італійський характер міста Фіюме, і віддано справу до рішеня президентови Вілсонови.

Міжаліянтські війска, які опорожнили місто Фіюме зараз по сім, як до него вмашерували Італійці, находять ся тепер в Абазії яких дві милї на північнім сході від Фіюме і там вижидають на інструкції від своїх правительств.

БОЖЕВІЛЬНА УГОРЩИНА

Відень, 19. вересня. — Тутешні, навіть такі консервативні ґазети, як Фрає Пресе і Арбайтер Цайтунґ (?) поміщають принагідні звіти про насильства білих терористів, які шаліють в Задунайській околиці. Ночами відбувають ся наради, щоби перевести орґанізацію для охорони премієра, на випадок горожанської війни.

Партія терористів прибрала назву: „Встаюча Угорщина", а її провідниками є ґр. Сеґені, Естергазі, Попґрац і другі аристократи. Часто вішають людий, бють та поповнюють насильства над Жидами й иншими особами, підозрілими о прихильність до большевиків.

В місцевости Цалї повішено без розбору 25 людий, а тесаме на меньші розміри відбуваєть ся і в инших містах та селах. Жидів побивають, а часто конфіскують їм всьо їхнє добро. В одній місцевости католицький сьвященик присяг на хрест, що жидівські вязні нічого не винні, а мимо того їх повішали. Загально звісну угорську артистку Куковіц закопано живцем у гріб за її мниму приналежність до партії комуністів.

ВІДПОВІДЬ ДВОХ ЖИДІВ ЗАПРОШЕНИХ ПЕТЛЮРОЮ

Лондон, 18. вересня. — Інжинір Усінкін і адвокат Ґольдштайн вислали відповідь українському правительству на його предложенє, щоби вони приїхали яко комісарі в цїли провіреня справи погромів на Україні. В своїй відповіди вони заявили, що одиноким тілом, до якого українське правительство повинно було звернути ся, є Комітет жидівської делеґації в Парижи. ...Лише такі люди, яких вибере згадана комісія, можуть заступати жидівський нарід. Тому ми не можемо приняти Вашого предложеня і війти в склад висше згаданої комісії".

В МОСКВІ ПРОГОЛОШЕНО ВОЄННИЙ СТАН

Се стало ся по причині поступів козацької кінноти.

(True translation filed with the Postmaster at Phila. on September 20, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Гельзінфорс, 20-го вересня. — Денник „Правда" з Петрограду повідомляє, що большевицьке правительство указом проголосило воєнний стан в Москві наслїдком значних поступів, які послїдними часами поробила козацька кіннота.

ЛИТВА ВІДКИНУЛА БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ МИР

(True translation filed with the Postmaster at Phila. on September 20, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Париж, 20. вересня. — Тутешна литовська місія оголосила урядово заперечене всїх поголосок, неначеб правительство Литви згодило ся вести мирові переговори з московськими большевиками. Ту вість подали самі большевики бездротною телеґрамою. В заяві говорить ся, що Литва буде відкидати всяке предложенє мира зі сторони большевиків, як на то не пристануть аліянти.

ПОЛЬЩА ОРҐАНІЗУЄ ФЛЬОТУ

(True translation filed with the Postmaster at Phila. on September 20, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Лондон, 20. вересня. — Орґанізація польської фльоти почала ся. Та фльота після теперішних плянів має складати ся з чотирох опанцирених кружляків і дванайцяти великих торпедовців. Число моряків виносити ме 3,500 людий з 150 офіцирами і вони оставатимуть правдоподібно під командою адмірала Порембского.

СТРАЙК У СТАЛІВНЯХ

Страйком є обнятих два мілїони робітників.

Пітсбурґ, 19. вересня. — В понеділок почнеть ся спроба сили поміж зорґанізованими робітники в сталевім промислї в цїлих Злучених Державах та властителями сталївень. Ні з одної ні з другої сторони нема ніяких офіцяльних заяв, але всї признаки вказують, що обі сторонї є готові до тої спроби.

Властителї сталївень в Пітсбурщині заявили, що вони є готові удержувати в руху всї фабрики в понеділок а кромі того заявили, що вони зовсім не боять ся що страйк стане загальний, як то впевняють представники юній.

Противно, представники робітників в сталївнях сподїють ся загального страйку. Ні одна ні друга сторона не подає чисел. Попросту ні одна ні друга сторона не знає кілько людий в понеділок не послухає свистілок і не явить ся до роботи.

В головних кватирах юній заявлено нині в ночи, що вже в деяких сталївлях вийшли робітники на страйк а кромі того богато має заперестати працю вночи та протягом неділї. Колиб страйк став загальний, то ним булоб обнятих поверх два мілїони людий по сталївнях.

ЗАСУДЖЕНО НА СМЕРТЬ ШІСТЬ НІМЕЦЬКИХ БОЛЬШЕВИКІВ

(True translation filed with the Postmaster at Phila. on September 20, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Монахів, 20. вересня. — Фріца Сайдля і пятьох його помічників, провідників большевиків в Німеччині, вчера засуджено на кару смерти за се, що вони в часї пановання большевиків в Баварії приказали мордувати закладників. Сїмох инших большевиків засуджено на кару вязниці по пятнайцять літ.

Їм доказано, що вони закладників держали по пивницях на воді і хлїбі а опісля їх мордували.

ПОЛЯКИ ПЕРЕТЯЛИ ЗЕЛЇЗНИЧЕ ПОЛУЧЕНЄ ПОМІЖ КИЇВОМ І ПЕТРОГРАДОМ

(True translation filed with the Postmaster at Phila. on September 20, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Ціріх, четвер. — Як доносять телеґрами з Мінска, польські війска перетяли зелїзничий шлях, що лучив Петроград з Київом. Се стало ся на Білій Руси, де вони поробили послїдними часами значні поступи в напрямі Орші.

Попишіть до Книгарні „Америки" по цінник книжок.—(Огол.)

"AMERICA"

THE UKRAINIAN NEWSPAPER

Published three times a week, Monday, Wednesday and Friday by the Providence Association, 813 North Franklin Street, Philadelphia, Pa.

Subscription for the United States $3.00 per year, For Philadelphia $4.50 per year.

ANTHONY CURKOWSKY, Editor.

PETER KIRYLUK, Business Manager.

АМЕРИКА

Часопись для українського народу і орган Товариства „Провидіне".

Виходить що Понеділка, Середи і Пятниці.

ПЕРЕДПЛАТА: В Злучених Державах з виїмком міста Філаделфії: На рік $3.00, на пів року $1.75, на три місяці $1.00. Поодиноке число 3 центи.

АНТІН ЦУРКОВСЬКИЙ, Редактор.

ПЕТРО КИРИЛЮК, Менаджер.

За Рубрику „Надіслане" і оголошеня Редакція не відповідає.

Адресуйте так:
„AMERICA",
327 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.

Telephone: 2419 Market.

Entered as second class matter September 2, 1912 at the Post Office at Philadelphia, Pa., under the Act of March 3rd, 1879.

ЯЗВИ НАШОГО ЖИТЯ

Характеристичну подію доводить ся нам записати, яка мала місце минулої неділі, 14. вересня в нашій Філаделфії. Було таке:

Большевики (українські) заповіли віче на пополудни і прийшло богато народу — може з 500 людий. На сцені пописував ся большевик Савицький з Ню Йорку. Він ганьбив Петлюру і всіх инших Українців, а опісля взяв ся критикувати американське правительство.

Федераційник Лисак вийшов сейчас з галі і вернув з поліційним аґентом. Він вказав на большевика Савицького і зажадав його арештованя за те, що Савицький виступав проти Америки. Аґент не хотів арештувати, тоді федераційник загрозив аґентови, що він на нього донесе до властий. Збентежений аґент прийшов на сцену і казав федераційникови витолкувати, чим то большевик обидив Америку. Лисак не вмів і тому поліційний аґент казав Савицькому йти з ним на поліційну стацію. Коли всї три пустили ся в дорогу і зійшли з сцени, тоді, якась женщина кинулась з кулаками на федераційника, а за нею і другі і почали бити його куди попало. Поліційний аґент хотів федераційника боронити, але жінки кинули ся і на аґента і почали бити; ледви встиг аґент витягненим револьвером оборонити себе перед розюшеними женщинами. Федераційника товкли тимчасом дальше і ледви з трудом захистив його один чоловік. В межичасї один поліцман зателефонував по цілий відділ поліції, але заки вони приїхали, то зібрані усі вийшли з галі на улицю і поліція нікого не могла арештувати.

Сей факт не є відірваний сам для себе, але він є характеристичний і тому раз його треба обговорити.

Не від нині товчуть ся поміж українським народом висланники московської власти. Колись були се посли білого царя — нині посли червоного царя. Перше православна віра була клпчем на ширенє московської ідеї межи Українцями; нині комуністична релігія сповняє тусаму місію. Але: Давнїйше вся українська суспільність вимела з поміж себе всяку національну зраду і ренеґацтво і явні вороги стали на боці від чистої української ідеї, яко **кацапи.** Новочасні „юродиві діти" ріжнять ся хиба релігією, але чому українська суспільність дозволяє їм безкарно ширити притинародну пропаґанду, явно і в білий день? Чи ми вже самі так зґанґриновані, що всякий черв може точити наш народний орґанізм?

Не від нині також накликають федераційники американську поліцію проти кождого Українця, котрий не йде з ними і то не в імени України, але в імени самої Америки. Не-горожани денунціюють і клевечуть прилюдно і потайки горожан сього вільного краю! Колись всякий донощик до староства був напятнований публично хрупем і бойкотований цілою чесною суспільностию. А осьтут ціла суспільність дивить ся на денунціяторські орґії зорґанізованої шайки і стоїть збентежена й перестрашена перед терористичною нагінкою тай дрожить о свою шкіру! Ба, що більше, явні хрупі кплять собі зі всїх і називають себе навіть супер-патріотами навіть ґенералами та грозять німстою звичайно кождому чесному чоловікови за те лише, що не дасть ся їм зломити!

Аж Філаделфія показала, що вженарід не стерпить донощиків. „Смерть хрупям і клеветникам!" — чути було оклики на салї останної неділї. Нехай се буде вчасною пересторогою для всїх звироднїлих диктаторів. Час відплати йде! Війна минула, нарід віддихає свобіднїйше і знає свої права!

Але рішучо не женщини мають брати ся до відплати і не до таких способів відплати, які слїдно було останної неділї у Філаделфії. Женщина се мати нового українського поколїня. Вона є ангелом хоронителем і вестальною домашного огнища. В нїй має кождий видїти взірець лагідности, благородности при тім і чесного та здорового патріотичного завзятя. Рішуча постава, жіноча гідність і лагідність зовсїм можуть і повинні йти в парі зі собою.

Але **чинну боротьбу** і то не умом, не язиком, але **кулаками,** хоч би навіть проти хрупів, **нехай женщина полишить кому иншому.** Мущина далеко більше надасть ся до сього. А женщина нехай і се тямить: Що в **такій** боротьбі вона тратить свій привілей жіночости і може дістати на рівні з мущиною.

А понад те все: **Не кулаками, але розумною дискусією воюють на зборах.** Кулаки треба держати при собі. Проч з дикунством і варварством з поміж нашої суспільности!

З ПОМІЖ РЕНЕҐАТІВ

„Члени Русскаво Народнаво Совєта Прікарпатской Русї" — недавно прибувші до Америки: Ілля Цьорох, Др. Мих. Сохоцький і Семен Бендасюк, видали 12. вересня відозву до всїх карпаторусских шерехій, брацтв і товариств, щоб вони вислали своїх делеґатів на „карпато-русскій конґрес" на день 28. вересня до Ню Йорку. Всї „карпато-русскі" орґанізації, значить: з Буковини, з Галичини і з давнїйшої Угро-Руси, мають право участи в отсїм конґресї.

„Церковно народний" кацапський зїзд відбув ся дня 19. серпня в Монтеґір, Алберта, в Канаді. Учасників мало бути около 600—700 людий. Цїль зїзду: Боротьба з мазепинством і протест проти сього, що епископ Александер дозволив на окремий український православний собор в Канаді. Бесїдники вказали на се, що русская православная церков це може бути українською, бо України нема і не буде.

На нарадї виявила ся сильна опозиція проти Александра і тому на знак неголованя „народно-церковний зїзд" вибрав свого окремого епископа для православної Канади, а то: архимандрита Адама Филиповського.

Не хотять ладувати амуніції для Колчака

Сітл, Ваш. 19. вересня. — Нині стало відомим, що льокальні орґанізації докових робітників відмовили си ладувати на пароплав „Делайт" оруже і амуніцію. Той пароплав мав відплисти до Владивостоку. Представники юнїй заявили, що перевіз амтнїції для армії Колчака є нарушенем мира, а в особенности клявзуль робітничих парижського мирового договору.

Властитель корабля заявив знова, що за всяку ціну згаданий набір мусить бути наладований.

З ПЕКЛА ПОЛЬСЬКОЇ НЕВОЛІ

Командант 2-го куріня, 17-ої бриґади, поручник І. О. якому вдало ся втечи з польської неволї, росказує про відносини, серед яких живуть наші полонені й інтерновані, осьтак:

Я попав ся в польський полон 11. липня с. р. на відтинку Беремяни-Жиброди над Стрипою, де моя бриґада здержувала польський наступ зі Заходу. Проти нас стояли переважаючі польські сили з дивізії ґен. Желїговського, 1-ший й 6-ий полк уланів, курінь піхоти під командою майора Пітля й три батерії артилерії. Мимо сього наші слабі сили здержували Поляків від 3-ої год. рано до полудня. В полудне Поляки проломали наш фронт на півдні, зайшли на зади й більшу частину мого куріня взяли в полон. Мене праведено до пор. 6-го полку уланів Янушевського. Цей казав розібрати мене до нага, забрав моїх 1100 гривень, годинник, черевики, одежу, старий австрійський офіцерський й наверхний ґумовий плащ а навіть шлюбну обручку з пальця. Всї вичислені річи польський „герой" при моїх очах поховав до власної кишенї або взягнув на себе. При розбираню, його прибічник вдарив мене кілька разів нагайкою по голові так, що вибив менї глибоку кровавy рану на чолї, якої слїд остав ся й досї. Так само стягаючи обручку з пальця поранили мене тяжко. Мене відставлено опісля в лахмітях до села Беремян, де вже були инші наші полонені. Тут я надивив ся на подібні операції з товаришами недолї. В приявї майора Пітля кожного обрабували. Багатьох побили буками, ляшками й прикладами крісовими. Головно зверталась ненависть польських звірюк проти мужви від машинових крісів. Їх всїх Поляки порубали шаблями так, що кожен мав на тїлї по 5 й 6 глибоких ран. Непритомних й залятих кровю повкидувано на віз й відставлено до Золотого Потока. Про обкидування найгиднїйшими лайками в роді шубравці, кабани, ск.... сини й т. и. вже й не згадую, б оце в „культурної" польської армії насуний хліб. В Золотім Потоцї, куди незабаром привели нас, я не вподобав ся був якомусь польському фельдфеблеви й той засунув мене на смерть. Він вдарив мене на бік, приложив револьвер до висок й бубон вбив, колиб в останній хвилї не були його завізвали до команданта. Він кинув мене зі словами, що незабаром прийде назад порахувати ся зі мною але я в межичасї замішав ся в товпу й так вимнув нехибної смерти з рук ляцького опришка. Нас замкнули до замкових келий. В ночі польська ескорта далї нас рабувала й обдирала. До хор. Кузьми прислав в ночі якийсь польський штабовий офіцир свою чуру по скіряні камаші, які бачив в нього й здер. Ми звертали ся до капітана Лешнєвського з прохання о інтервенцію та, очевидно, безуспішно. Слїдуючого ранка нас повели до Нижнева. Тут військова ескорта з дивізії Желїговського передала нас в руки галицьких частин, розльокованих по етапах. Держали нас цїлий час під голим небом й на прицїстрових моклаках. Рабунки, знаруги й побиваня продовжували ся далї за дозволом стаційного команданта. Тут нас завантажували до худобячих возів, саджаючи по 60 людий до воза. Завважую, що за цїлий сей час, тобто від 11-го до 16-го, отже майже за цїлий тиждень ми не дістали поживи ні разу. Першу т. зв. чорну каву або зачорнену чисту літню воду ми дістали щойно в Перемишлї, куди нас спрямували. Місцеве селянство й жіноцтво виносило нам по дорозї хлїб, молоко й всяку страву але ескорта відганяла він нас людей нагайками. На кожній стації злазили до возів залїзничники, за допомогою ескорти витягали людей на двір, клали на землю й побивали буками та нагайками до безтями. Головно знущали ся станиславівські залїзничники. В Перемишлї нас відставили до табору на Засяню, де комендантом пор. Недзвецький. Той ще раз обшукав лично всїх старшин й замкнув нас до тюрми. До малесеньких келий, знаних давних австрийських темниць-одиночок, клїток найбільше обсму 5 кубічних метрів Недзвецький повсаджував по 15 й більше людий. Одно віконце в горі забите, воздуху буквально нї крихітки, при тім за тонкою стїною находила ся кльозка, від якої невиносимо воняло. Ми просили плютонового, щоби відкрив нам вікно. Цей годив ся на се але жадав заплати 100 корон за годину. Тому, що ми були обраховані до тла, то не були всїлї зібрати суми й купити собі трохи воздуха. В тюрмі сидїло крім нас маса других полонених й інтернованих зі сьвітської та духовної української інтелїґенції. Обходженя з ними страшне. Рано о год. 10-тій всїх виганяють прикладами на вправи, кажуть скакати, повзати по землї й сїдати на цвиночках. Для знаруги кажуть співати при тім українські національні пісні. Хто не хоче або не може вправляти, того бють що сила нагайками. З тюрми відставили нас до табору на Засяню. Там ми найшли поза 20 священиків, 150 сїльських українських інтелїґентів, 30 пань й панночок й около 1.000 селян, а в тім числї жінки з малими дїтьми, нелїтних хлопців і дївчат, калїк й старців. Якусь глухонїму жінку замкнули під замітом головної зради за те, що на питання польського офіцира, де находить ся наше військо, не дала, бо не могла дати, жадної відповіди. Був один калїка-інвалїд без правої ноги й обох рук. Сього прирештовано під замітом спроби прорваня залїзних рельсів. Малого 8-ми лїтного хлопця знов як „небезпечного аґітатора" й т. и. В таборі є особна варта, т. зв. пацциринки. Їх задачо є ходити з дротяними канчуками й побивати що сила кожного без розбору, хто тільки навинеть ся під руки. Що здичілі опришки не дивлять ся нї на стан жертв, нї на вік, нї на пол; се розумість ся само собою. Побивають селян, панї, панночки, жінки, священиків й дїтий на рівні. Першої ночі побили вони одною 75-лїтнього старця так, що той до рана помер. Його назвище знає інтернований о. К. 19-го липня привезли зі Львова придїйняньску місию Червоного Хреста, яка мала всї міжнародні папери й документи. Сю місию в числї 1-ох чоловік держали Поляки насамперід новий місяць у Львові, вічно манили її надією на виїзд а опісля приарештували. 20-го липня пополудни з нас сформували транспорт. На його чолї пор. Недзвецький поставив двох дурноватих жовнїрів, вбрав їх в синьожовті ленти, шапки прикрасив написями: Петлюра, Петрушевич, Україна й др. та кажучи їм співати бороміцькі пісні повів через місто. Сам йшов біля них й коли нещасні хорі переставали співати, бив ліскою, аби співали далї. Польська публика ставала на хідниках й осмішувала видовище. Місцеві інтерновані інтелїґенти казали нам, що в сей спосіб відходить з Перемишля кожен транспорт.

До Берестя ми приїхали 23-го липня. Нас не хотїв приняти задля браку місця жаден другий табор— нї в Варшаві, нї в Івангородї, нї в Щипорнї, нї табори в Познанщинї, отже відставлено нас до новоназначеного табору в Берестю т. зв. Шопи — Бог. Ся шопа, се комплекс довгий на 200, широкий на 150 кроків. На нїм стоять 2 більші й 1 менша шопа, які служили за австрійських часів на склад саперських матеріялів, отже бараки є голі, без долївки, без провітру й вікон. Стоять вони над самим берегом Буга. Перед першим малим бараком є лятрина, призначена для цїлого табору. Перша шопа поділена на дві частини. Одна призначена для офіцирів, друга на шпиталь. Дві дальших призначені для мужви. На сїм окраїнї землї сидить збита маса 5.500 людей. Сидять всї просто один другому на шиї. Проходї немислимий, бо колиб вийшли з бараків всї нараз, то не сталоб місця. Воздух страшний... Ми просили команданта табору піднор. Зборівського зі Львова, щоби усунув нас з нашого бараку, який находив 3 кроки від лятрини але безуспішно. Страшнїйшою звірюкою в людскім тїлї його помічник — Жид віднор. Бренер. Води чистої нема ніде. Табор увесь обснований дротом. Тому приходить ся пити воду з Буга, яка в сїм місци занечищена каналом й відпливами з лятрини. В бараках нема жадних прич до спаня анї клаптика соломи. Усе спить покотом на сїрій землї. Раз зявив ся в таборі командант тверцкий ґен. Шамота. Ми прохали його о полекшу, на що він відповів: Будьте вдоволені, що живете! Ви пошо були ся? Коли вам зле, то здихайте й так!... І справдї гинуть наші люди в тім пеклї скорше, чим мухи. Перш усього від голоду. Їсти дають два рази на день. Рано тепла вода звана чорною кавою, після полудня горохова зупа. Та зупи дають так мало, що половина арештантів не дістає нїчого а друга половина хапає немов звірята по пару горошків прямо в рот. Як ми прийшли до табору, всюди ще зеленїла трава й листя на деревах. Тепер з них анї слїду. Люде повискубували траву зі землї й пообривали листя з дерев та поїли. Всї поснажувані, ходять немов живі трупи зі запаленими лицями й очами. Багато вже обезсилених до такої ступені, що не може підняти ся з барлога й тільки серед мук жде на смерть, як на спасенє. В таборі царить страшна епідемія тифу, горячки й червінки. Денно вмирає приблизно 50 людей. Нема жадних ліків нї лїкарської опіки. Між полоненими є 2 наших лекарів та вони безсильні. Одно, що роблять — се переносять найтяжше хорих до т. зв. шпиталю, який віддалений від других бараків на кількадесять кроків й й ту хорі догасають. По таборі ходять польські жовнїри й побивають тих напів-живих трупів в лахміттях нагайками. Всюди роздають ся проклятї крики божевільних, яких нїде не вивозять. Решта сидить по кутках на пів гола й безвинно обдирає себе з насїкомих, якими люди обсипані немов порохом. Справдї картина гідна уяви Данта. Раз прийшов оглядати наш табор якийсь французький полковник та Поляки сказали, що ми большевики, отже він не хотїв з нами говорити, махнув тільки рукою й пійшов. Також сповістили нас, що має приїхати до Берестя американський делеґат Морґентаз. Ми вичислили роспучливе письмо до наших американських земляків з проханем о поміч, о більш але чи воно дійшло до їх рук не знаю, бо письмо пійшло до таборової канцелярії, яка певно його знищила. Нема сумніву, що коли наші представництва й культурна суспільність світа не вступлять ся за нещасними жертвами польських кровопійців, то до 2-ох місяців не остане живим в таборі нї один чоловік.

Для інформації знайомих й рідні подаю імена товаришів старшин, з якими був в Берестї: Сотник — Покорний, Марусевич (шеф ґенерального штабу сїрої дивізії) й Грохольський. Поручники — Мельник, Целевич, Котис, Грубельний, Філяс, Фармазів, Федоришин, Мороз й Віїклер, Четарі — Семцїв, Доникевич, Дзівінський, Кокоруда й Івасечко, Хорунжі — Нимбала, Кузьма, Мельник, Др. Західний, Возничко, Дембіцький й Калитка, Підхорунжі — Онищенко, Мануляк й Дуничі.

В других берестейських таборах сидить около 80 старшин й 8.000 людей полонених й інтернованих Українців.

— Менї вдало ся замішати ся до переходячого транспорту повертаючих з Росії австрійських Німців й по деяких в Варшаві й Кракові, дістати ся до Відня — сими словами закінчив український офіцир своє страшне, грозою пройняте оповіданє про прожите в польськім пеклї.

ПРАЦЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕЛЕҐАЦІЇ В ПАРИЖИ

Від кількох тижнїв почали з Парижа обильнїйше напливати вісти про Україну. Кромі вказаного Українським Пресовим Бюром урядового „Інформаційного Вістника", писаного по французськи, приходять вже й ріжні инші видавництва. Головно від часу знесеня цензури в минувшім місяци доходять до „Америки" ріжні французькі книжки про Україну. Одним з найважнїйших історичних матеріялів є великий меморіял, знесений на Мирову Конференцію українською Делеґацією. Меморіял дуже старанно і всесторонно оброблений і займає 120 сторін друку великого книжкового формату („кварто"). До меморіялу додана карта України.

Поруч се важне видане варт згадати між иншими й про инші історично-політичні та економічні працї. Так видане в Парижи „Замітки до польсько-українських відносин в Галичинї за останних 25 лїт" — праця Др-а Михайла Лозинського; „Україна і Росія в їх економічних взаємин ах" — праця Володимира Тимошенка; „Економічні відносини між Францією й Україною" — також Тимошенка.

Замітка є праця Др-а Лозинського „Західна Україна" в котрій описано польський напад на Східну Галичину, а до сього долучений, яко окрема книжка, збірник документів висланих Українською Републикою на Мирову Конференцію. Окремою книжкою видано найважнїйші документи в справі Східної Галичини, іменно: „Постанови Найвисшої Ради".

Сьвіжо видана книжка французького автора Карла Дібрей: „Два лїта на Українї (1917—1919) з мапою України, і — найважнїйший зі всїх документів під теперішню хвилю — „Польські зьвірства у Східній Галичинї". Є се урядове зібранє всїх фактів про польські жорстокости, висланих телеґрафічно Володимиром Темницьким, міністром закордонних справ Української Републики і Осипом Бурачинським, міністром справедливости Західної України до предсїдателя Мирової Конференції Жоржа Клемансо. Є се совісно і старанно зібрані усї найважнїйші факти нашого мучеництва.

Всї згадані книжки видані по французськи в Парижа Українським Бюром. Се є лише мала частина тої великанської працї, яку мусять сповняти члени української Делеґації на Мирову Конференцію в Парижи.

Тижневник „Парляментарний огляд" став тепер орґаном делеґації поневолених народів.

ВИТАНЄ ГОЛОВИ УКРАЇНСЬКОЇ МІСІЇ В НЮ ЙОРКУ

В суботу, 13. вересня, представителї У. Н. Комітету, Січової Орґ. в Злуч. Держ., У. Н. Громади і гр. кат. парохії в Ню Йорку витали голову місії У. Н. Републики, В Н. Др. Юліяна Бачинського.

Стріча згаданих представників з др. Ю. Бачинським відбулась в Українськім Пресовім Бюрі, в домі У. Н. Комітету при семій ул. в Ню Йорку.

Іменем присутних д. Юліян Павчак привитав дорого гостя слїдуючими словами:

„Високо достойний После! В імени отсих представителїв, Української кольонії міста Ню Йорку, та представителїв Січової Орґанізації і У. Н. Комітету, маю честь привитати та зложити поклін висланникови українських селян та робітників, висланникови правительства У. Н. Републики, та зложити заяву, що Українські іміґранти, згуртовані в сих товариствах і орґанізаціях прирікають бути готовими на кождий поклик Високодостойної місії зложити жертви, майна і житя за свободу свого народа і за цїлість українських земель.

Перший раз в історії американської землї і історії України Українські селяни і робітники вислали своїх послів на вільну американську землю переказати американському народови, що український нарід скинувши ярмо вікової неволї хоче бути принятий в сїмю вільних народів світа.

Нам мило і радо витати нинї репрезентацію наших братів і сестер, і в нас нема слів щоби висказати радість сеї великої хвилї в нашім житю; в житю вигнанців з рідної землї.

Український нарід довго карав ся в кайданах неволї; та надійшла остаточна хвиля, в котрій кайдани починають тріскати, а довго ожидана воля в сміхаєсь.

Та лютий ворог нашої волї, хотївби й надалї бачити нас в кайданах і всїми можливими способами старає ся перешкодити нам добутись на волю.

Однак ми певні, що справедливість і правда остаточно побідить.

Ми свято прирікаємо віддати свої сили до розпорядимости Послів, наших рідних і не завагаємость віддати і житє своє в обороні прав нашої вітчини."

Вп. Др. Ю. Бачинський у відповідь на привіт і заяву, зворушеним голосом відповів, що йому мило є повитати земляків з рідної землї, та що вітчина жадає від нас солїдарности і карности, витревалости і працї хосенної свому народови; не мало ще жертв прийдесь зложити українському народови, поки світ пізнає слушність української справи. Та хотяй може бути ще богато неповоджень в наших змаганях, проте не упадати нам духом, не зневірюватись, а скупивши всї свої сили, прямувати в завзятю до здійсненя наших бажань: до волї і свободи, до Вільної Укр. Нар. Републики.

Неодному присутному появились зі зворушеня слези в очах почувши слова рідних, котрі переказував Вп. Др. Ю. Бачинський, а кождий в думцї присягав, що не устане в помочи братам своїм в борбі за Вільну У. Н. Републику.

Присутний.

Уберй хоч пенька, то стане за Панька.

У Ляхів пани, в Москалів ребята, а у нас — брати.

Конкурс.

Греко-католицька парохія Пр. Д. Марії в Мікіз Ракс, Па., оголошує Конкурс на дяко-учителя. Убігаючі ся зволять ласкаво голосити ся письменно на адресу: (26)

ST. MARY'S GR. CATH. CHURCH,
116 Ella St., Mc Kees Rocks, Pa.

В СПРАВІ ПОСИЛКИ ГРОШИЙ ДО ГАЛИЧИНИ

РОДИМЦЇ: — Курс гроший до Галичини нинї є дуже низький. В старім краю тепер є тяжкі часи і кожда українська родина потребує помочи. Пішліть свої родинї хоч би тільки кілька соток корон.

Для кождого Українця в Америцї кілька долярів не є велика сума, але 1,000 або 2,000 корон в краю для Вашої жінки або родини є великою помочию. Пішліть їм поміч але посилайте свої гроші лиш через

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО

українське зачартероване Товариство, бо Ваші гроші переслані через АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО в Філаделфії нїколи не пропадуть. Посьвідка, яку Ви отримаєте на свої гроші від Бюра є так добра, як би книжка банкова найбезпечнїйшого банку. І ще одна важна справа. За кілька тижнїв Ви можете виїхати до краю а Ваші гроші з якоїсь причини завернули би ся до Бюра, так Ви тодї лише напишіть лист а ми Вам радо звернемо. Се є важна дуже справа, отже ми просимо кождого Українця подумати над тою справою.

ЧОТИРНАЙЦЯТЬ НАЙБІЛЬШИХ КОРАБЕЛЬНИХ ЛІНІЙ

репрезентує Американсько-Українське Бюро в Філаделфії на котрі то лінії спродає шифкарти до краю і з краю до Америки. Кождий Українець в Америцї повинен писати лише до Бюра по інформації в справі відїзду до краю і спровадженя родини до Америки. Ми кождому даємо правдиві інформації. Напишіть ще нинї до:

American Ukrainian Bureau, Inc.
322 North 8th St. Philadelphia. Pa.

УВАГА: Ціна гроший часто змінясть ся. Наколи танші, так ми пересилаємо більшо корон.

ДО УКРАЇНСЬКОГО ЗАГАЛУ!

ОДИНОКА УКРАЇНСКА НАРОДНА ІНСТИТУЦІЯ
в Злучених Державах

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО

В НЮ ЙОРКУ

пересилає гроші до цїлої Галичини і Буковини так як попередно, на найнизшім курсї і під повною ґваранцією.

Курс корон є тепер дуже низький, отже хто хоче вислати гроші до краю, нехай не відкладає а висилає зараз.

По курс гроший і инші інформації пишіть на адресу:

AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, INC.,

30 EAST SEVENTH STREET, NEW YORK, N. Y.

ОГОЛОШЕНЄ

Українці! Отсим подаємо до відома, що основала ся

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКА АКЦІЙНА КОРПОРАЦІЯ

„AMERUS, UKRAINIAN TRADING CORPORATION",
зачартерована в стейті Ню Йорк
з закладовим капіталом пів міліона ($500,000) долярів.

Задачею сеї корпорації є доставляти Україні всякого рода матеріялів для потреб домових, господарських, будівельних і т. и., взагалі всего того, що потрібне до відбудови нашої України.

Основателями сеї корпорації суть люди фахові, інжінири і торговці, котрі стоять в як найблизших зносинах з офіціяльними і промисловими кругами в Америці і на Україні. Корпорація поробила вже контракти з кільканайцяти найславнійшими фірмами в Америці.

В члени сеї Корпорації **приймаєть ся лише Українців і Американців.**

Уділ виносить $25. Бікуча дивіденда 7%. З чистого річного зиску призначено 5% на українські народні цїли. Президентом корпорації є звісний банкир і властитель фабрик в Ню Джерзи, Тейлор. Українці! Вступайте громадно в члени сеї корпорації, закуповуйте шери (один $25.), а тим поможете Україні визволити ся з економічної зависимости наших ворогів. По закупно шерів зголошуйте ся листовно на таку адресу:

AMERUS, UKRAINIAN TRADING CORP.,
1171 WOOLWORTH BLDG., NEW YORK CITY.

ВСІ ТЕРПЛЯЧІ

на хронічні хороби, висохнене, та вперті хороби перед утратою надії зайдіть до:

ПР МЕССЕК І ШІРЕР

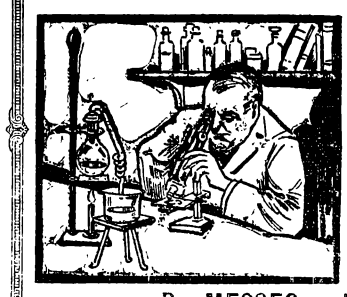

Оглядини безплатно

Я маю гокц досьвіду в лїченю хронічних хороб, висохненя і упертих слабостий. Я уживаю найновійших і найлїпших метод, найновійші винаходи електрики і механізму уживаю в часї лїченя. Нїчо не є коштовне і замотане для моїх пацієнтів. Прийдіть і поговоріть зі мною. Як я не буду міг помочи, то скажу се Вам. Я сам особисто уважаю на кожду справу. Зайдіть до мене зараз. Задавнене є шкідливе нераз більше як сама хороба.

Dr. MESSEC and SHEARER,
124 N. 8th St. Phila., Pa.
Урядові години 9 рано до 8 вечер. В неділю від 10 до 2 пополудни.

САМОВБИЙСТВО ЗВІРЯТ

Чи можливо, щоби звірята поповнювали самовбийство?

Деякі природники кажуть, що се неможливо, щоби звіря хотїло поповнити самовбийство на те, щоби звільнити ся від клопотів і тягарів. Таке дїло вказує на предчутє смерти і її наслїдків, а такої сьвідомости у звірят нема. Є знова инші природознавці, які, навпаки, кажуть, що бувають випадки самовбийства межи звірятами.

Осьтакі випадки записано між иншими:

Двоїтний песик, що належав до одного робітника в місцевости Дюнмов в повіті Ессекс в Анґлії, вскочив одного дня в 1912 році до ставу і почав пливати довкруги. Його кликали люди з берега, але він не хотів вийти. По яких 20 мінутах пливаня він почав ослабати і поринати в воду. Тоді він нарочно пхнув голову під воду і більше вже не виплив.

„Боб", великий, чорний медвідь в менажерії Сентрал Парку в Ню Йорку поповнив самовбийство останного червня в присутности богато видців. Доглядач заявив, що медвідь перестав брати живність а також і в инший спосіб показував розпуку за втраченою товаришкою, котру він задусив якийсь час перед тим. Одного ранка „Боб" вилїз на вершок високої скали зі заду своєї нори і кинув ся стрімголов на асфальтовий поміст 20 стіп в долинї. Він зломив карк і помер за кілька мінут.

Один натуралїст оповідає такий випадок:

„В маю 1902 року зближав ся я до Відня на коарбли з Будапешту. Ми віхали у вузкий канал Дунаю, що перетинає місто, і побачили, як пара коний тягнула тяжку лодку, наладовану каменем. Один кінь виглядав дуже змучений.

Доглядач бив його раз-у-раз бичем по голові дуже жорстоко. Допроваджений до біщности, білий кінь скочив стрімголов у воду якраз перед нашим кораблем. Я, а також инші подорожні були того переконаня, що кінь нарочно тримав так довго голову під водою, доки не втопив ся"

В 1913 році найбільша жирафа в парискім зоольоґічнім парку пнобнула своєю головою до зелїзних стовпів клїтки з розпуки за своїм товаришем, великим псом, котрого продали тиждень перед тим.

В лондонськім парку відбувала ся в 1917 році боротьба між двома козлами. По завзятих зусилях один козел мусїв за пів години уступити з поля бою перед другим. Завстиджений сим пораженем, він побіг до ставу і вихнув голову в прибережне болото так довго, аж вдусив ся.

Чахотка страшнійша ніж війна.

Звіт „Національного туберкулїчного товариства," виданий минувшого тижня виказує застрашаючі цифри. Показуєть ся, що в Злучених Державах хорує річно понад міліон людий на чахотку, а вмирає около 150 тисяч кождого року!

Згадане товариство твердить, що тут треба освідомленя і боротьби цїлого народу проти сеї страшної недуги. Фонди в цїли поборюваня недуги буде збирати ся через 10 дневну продаж відзнак Червоного Хреста. Деякі стейти дадуть з буджету гроша на загальну суму 6,500.000 долярів.

Урядовий звіт военного міністерства подає, що около 100.000 людий, покликаних до війска, було хорих на туберкульозу. Коли однак протягом останного року померло в Америці 150.000 людий на недугу, котру можна вилїчити, то се значить, що держава стратила через те більше людий, ніж на війні. Головна причина смертности є переконанє населеня, що проти чахотки нема ратунку і тому хорих людий не лїчать старанно. Міжтим справа має ся зовсїм противно. Чахотку можна вилїчити, але треба до сього брати ся завзято і сейчас.

Збожеволів по причині зазнаної кривди.

Френк Густон машиніст з Філадельфії перед кількома роками дізнав від когось кривду і так про ню вічно думав, що оподі збожеволів. Наслїдком божевільного шалу він кинув ся на свою жінку і покалїчив її в такий спосіб, що правдоподібно вона помре. Виратували її з рук божевільного сусїди, які почули її крики о ратунок. Там божевільний схоронив ся до другої кімнати і зачинив за собою двері на ключ. Коли прикликана поліція виважила двері, найшла його мертвого серед калюжи крови а коло него лежала скрівавлена бритва.

Виїхало до сеї пори 102,513 еміґрантів з Америки.

Вашінґтон, 13. вересня. — Антін Камінетті, ґенеральний комісар для справ еміґрації видав вчера заяву, з якої виходить що до тепер від дня підписаня завішеня оружія всего тільки 102,513 еміґрантів опустило Америку. За цїлий протяг року, який кінчить ся в еміґраційнім департаменті днем 30. червня, виїхало назад до Европи 123,522 еміґрантів.

Протягом пять послїдних лїт виїхало з поворотом, до Европи 618,223 еміґрантів а на їх місце приїхало тут 1,172,679 нових. Значить ся, протягом послїдних пять лїт населенє Америки зросло наслїдком еміґрації о 554,456 осіб.

Жниво смерти.

Корпус Хрісті, Тексас, 18. вересня. — Лїста небіщиків, що потратили житє від недавної бурї і зливи, що шаліла в Корпус Хрісті і в околици, зростає понад ожидане. Кажуть, що згинуло около 500 людий. Великий простір на побережу моря ще не розслїджений, а в самім місті ледзи частину звалищ перешукано до тепер. Деякі тїла так покалїчені, що не мож їх розпізнати.

Шкода в маєтку доходить до 20 міліонів долярів. Власти не думають навіть про відбудову міста на разї, бо наперед треба десь примістити бездомних, яких є около 4000. Вони не мають нї мешканя, нї одежи, нї харчу. Ратунковий комітет вислав телеґрами до всїх ґовернорів по стейтах з просьбою о ратунок.

Що Ляхи роблять з американською поживою.

З добре поінформованих торговельних кругів доносять нам, що з посиланою до Польщі з Америки поживою виробляють ся якісь дивні містерії. Именно прислану з Америки до Варшави американську муку треба було там продати за половину тої цїни, за яку її продаєть ся тут, на місци в Америці.

З американською солониною стало ся у Варшаві ще гірше. Її не хотїли тамошні жиди купці забрати і випадало або ту солонину відвезти назад або вкинути у Вислу. Остаточно вдало ся завязати поміж жидами спілку і вона забрала ту солонину і уживає її до фабрикації мила.

Голодові розрухи в Берлїні.

Лондон, 19. вересня. — Телеґрами, які тут наспіли з Берлїна, доносять про вибухнувші там розрухи в середу в ночи. Треба було прикликати війско, щоб воно удержало лад. Причиною розрухів була дорожнеча артикулів поживи.

Зелїзниче полученє поміж Парижом і Варшавою.

Париж, 19. серпня. — В часї конференцій, які відбули ся поміж нїмецькими і французькими зелїзничими експертами обговорено плян введеня в житє зелїзничих люксусових поїздів поміж Парижом і Варшавою. Ті поїзди їхалиб через міста Штрасбурґ і Прага. Кромі того звичайні зелїзничі поїзди будуть курсувати поміж Францією, Чехо-Словаччиною і Польщею.

Коли Лях та Москаль що вкрали, то поминай, як звали.

За дурнями не треба в Київ їхать; вони й тут є.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ

Вересень 23. (ст. ст. 10.) Второк.
Українсько-католицькі сьвята. Попразденьство Рождества Пресьвятої Богородиці. Сьвятих Мучениць Мінодори. Мітродори і Нїмфодори.

На лїтурґії.
Ризи сьвітлі.
Антифони повседневні.
Тропар празника, Слава і нинї кондак празника.
Прокімен, Аллилуя і Причастен празника.
Апостол до Галатів 212.
Євангеліє Марка 28.
Місто „Достойно" ірмос 9. пісні празничного канона з припівом празника.
Отпуст празника з поминанєм сьвятих.

Римо-католицькі сьвята Сьвятого Ліна, папи і мученика.

Вересень 24. (ст. ст. 11.) Середа.
Українсько-католицькі сьвята. Попразденьство Рождества Богородиці. Сьвятої преподобної матери нашої александрівської. Сьвятого сьвященомученика Автонома (з вересня 12.)

На лїтурґії.
Ризи сьвітлі.
Антифони повседневні.
Тропар празника, Слава і нинї кондак празника.
Прокімен, Аллилуя і Причастен празника.
Апостол до Галатів 214.
Євангеліє Марка 29.
Місто „Достойно" ірмос 9. пісні празничного канона з припівом празника.
Отпуст празничний з поминанєм сьвятих.

Римо-католицькі сьвята. Пресьвятої Діви.

На питаня про адресу української дипльоматичної місії у Вашінґтонї відповідаємо, що ся адреса звучить так:

UKRAINIAN MISSION,
1960 Biltmore St. N. W.,
WASHINGTON, D. C.

На сю адресу можна теж посилати письма до голови місії, д. Юліяна Бачинського.

ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР!

УКРАЇНЦІ!

Хто з Українців хотїв би купити штор, ґросерню, бучерню, сіґар-штор або айскрім парлор в околици між Українцями, де живе понад тисячу родин українських і польських? Цїна шторів вельми приступна. Таксамо хто з Українців хотїв би купити добру фарму в стейті Пенсилвенія, де поселилось вже много Українців, або хто хотїв би купити дім або лоти — так прошу голосити ся на адресу:

WASYL MOCHARNIUK,
352 N. 23RD ST., PHILADELPHIA, PA.

Телефон: Spruce 953.

Канцелярія відтворена кождого дня від години 9-тої рано до 5-тої вечером.

СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА СТО-ТИСЯЧНИЙ ФОНД ОБОРОНИ ГАЛИЧИНИ

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ "ПРОВИДІНЯ"!

Се є одинока українська, християнсько-католицька запомогова орґанїзація на вільній американській землї.

Весь віруючий український загал в Америці повинен вступати лише до „Провидіня", бо воно не лише шанує сьвяті почуваня кождого Українця-католика, але дає йому як найбільші матеріяльні користи.

В „ПРОВИДІНЮ" КОЖДИЙ МОЖЕ ОБЕЗПЕЧИТИСЬ ЗА НАЙНИЗШОЮ ОПЛАТОЮ, ЯКУ МАЄ ЯКАНЕБУДЬ ОРГАНІЗАЦІЯ ВЗАГАЛІ, НА 100, 250, 500 ТА 1.000 ДОЛЯРІВ.

„ПРОВИДІНЄ" ВИПЛАЧУЄ ПОСМЕРТНЕ НА СЛУЧАЙ ЗАБИТЯ АБО ПРИПАДКОВОЇ СМЕРТИ, ЗАРАЗ ПО ВСТУПЛЕНЮ ЧЛЕНА ДО ОРГАНІЗАЦІЇ.

„ПРОВИДІНЄ" ДАЄ СВОЇМ ЧЛЕНАМ НА СЛУЧАЙ КАЛЇЦТВА АБО НЕВИЛЇЧИМОЇ НЕДУГИ СТАЛІ МІСЯЧНІ ЗАПОМОГИ.

„Провидінє" приймає дїтий членів „Провидіня" і виплачує родичам на случай смерти високі запомоги на похоронні кошта.

„Провидінє" друкує для своїх членів український католицьку часопись „Америку" три рази на тиждень і розсилає її своїм членам за дуже низьку заплату.

„Провидінє" дає кождому свому членови вдоволенє і спокій за судьбу свою і своїх родин.

„ПРОВИДІНЄ" ВЕДЕ ГОСПОДАРКУ ДУЖЕ ОЩАДНО, А СЕ ВИДКО З ТОГО, ЩО МАЄТОК ЙОГО ЗРІС ПОНАД СТО ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ.

Відділи „Провидіня" повинні бути в кождій місцевости, а там де вони вже є, то повинні пригорнути до себе весь віруючий загал.

КОЖДИЙ ЩИРИЙ УКРАЇНЕЦЬ МОЖЕ ПРИСЛУЖИТИ СЯ СВОМУ НАРОДОВИ. ЦЕРКВІ, СВОЇМ БЛИЖНЇМ І ОРГАНІЗАЦІЇ, КОЛИ ЗАЛОЖИТЬ В СВОЇЙ МІСЦЕВОСТИ ВІДДІЛ „ПРОВИДІНЯ".

По всї поясненя і поученя належить писати до Головного Офісу „Провидіня":

PROVIDENCE,
815 N. FRANKLIN STREET, PHILADELPHIA, PA.

МЕРАПІ

Повість староегипетського житя з Мойсеєвих днів.

(Переклав А. ЦУРКОВСЬКИЙ.)

(Дальше.)

Дївчини, її родичів і братів не можна було нїде відшукати, бо вони схоронили ся в пустини. А кромі не було доказу, хто замордував того жовніра. І не було більше нїщо до зробленя в тій справі, як хиба що похоронити жертву.

Слїдуючого дня слїдство почало ся з великою церемонією. Князь Сеті і князь Аменмезес засїли на стільцях у великім павільонї а довкола них райці а за ними численна прислуга і писарі, поміж якими і я находив ся. Тоді я дізнав ся, що оба пророки, яких я бачив в часї фараонового суду, не находили ся в країнї Ґошен. Вони перед нашим приходом вийшли з краю і удали ся на пустиню „служити Богови." І нїхто у краю не вмів сказати, коли вони повернуть.

Инша старшина і священики однак я вили ся і стали предкладати свою справу. А робили то широкою і розтягло, у дикий і пристрасний спосіб, нераз говорячи всї разом, а через то томачам приходило ся важко перекладати їх слова, бо всї вони заявили, що не вміють говорити египетською мовою.

Та мимо всего вони оповіли свою історію від самого початку, коли то перед сотками лїт вони прийшли до Египту, де їх закликав тодїшний міністер фараона, чоловік іменем Юсуф, второпний і спритний чоловік з поміж їх народу, який порадив відкладати на запас збіже на час посухи і малих виливів Нїлю. Той фараон походив із народу Гиксосів, і був одним із королїв пастирів, який Египтяни ненавиділи з цїлої душі і яких опісля прогнали до країни Кгем. І власне під тими фараонами із народу Гиксосів Ізраель розріс ся численно так що фараони, які наступили пізнїйше не злюбили їх а навіть стали їх бояти ся.

Перший день скінчив ся на записаню тої їх історії.

Другого дня почало ся оповіданє їх утисків, мимо яких вони однак множили ся неначе риба в Нїлю і зросли до такої сили і такого числа, що Великий Рамезес видав безбожний приказ, щоб всї хлопці зістали забиті. Та того приказу нїколи не переведено а то по причинї, що його дочка, найшовши Мойсея в тростинї Нїлю вставила ся за ним.

Дійшовши до тої точки князь змучений криком і горячом у переповненій битком сали приказав перервати переслуханє до слїдуючого дня. Закликавши мене до товариства він приказав приготовити колїсницю, але не свою власну, і хоть я благав його, щоб того не робив, всїв до неї без варти, кромі мене одного і погонича і казав йому їхати заявивши, що хоче приглянути ся тому народови в часї його роботи своїми власними очима.

Взявши одного Єврея за провідника, рогу звернув до берегів каналу, де Євреї щоб біг поперед колїсницї і показував доробили з глини цеглу ,яку висушивши на сонци ладовано на пороми і відвожено до инших частин Египту, щоб уживати її до фараонових будівель. Тисячі мужів було египетських наставників, які числили зроблені цегли і зазначували їх число на грубих прутах карбами або часами записуючи на черепках. Сї наставники, се були некресані простаки, походячі з найнизшої кляси, і вони послугували ся простацькою мовою до невільників. А густо не вдоволювали ся одними тільки словами.

Побачивши збіговиско на однім місци і почувши крики ми звернули ся тамтуди, щоб побачити, що стало ся. Тут ми побачили молодця розтягненого на земли, як його немилосерно бито ремінними бичами що кров потоками спливала по його тїлї. На приказ князя я запитав, чим він провинив ся. Менї відповіджено грубо, бо наставники і їх варта не знали, хто ми є, що він протягом послїдних шістьох днів зробив тільки половину припадаючих на него цегол.

„Пустіть його" — приказав князь спокійно.

„А хто ти є, що даєш менї прикази" запитав головний наставник, який помагав держати битого коли його вартові бичували. „Почекайте хвилинку, я тобі завдам такого самого часу, як і тому лїнюхови!"

Сеті подивив ся на него, а як глядів, його лиця постійно блїдли і білїли.

„Повідж йому" — сказав до мене.

„Собако, чи ти не знаєш до кого ти посмів так відізвати ся" я закричав.

„А що мене то обходить! Вартові! Валїть його!"

Князь, якого одїнє було закрите широким плащем зі звичайної матерії, тепер розкрив його відслонюючи з під него нагрудник, який носив на дворі фараона, чудової роботи прикрасу зі золота, на якій виписані були його королївські імена і титули чорною і червоною емалїєю. Кромі того він піднїс у гору свою руку, на якій блестїв перстінь фараона, якій він носив яко його заступник. Всї здержали ся а один із них, що був більше просьвічений від прочих, закричав:

„На богів! Се Його Високість, князь Египту! і з тими словами всї вони впали лицем до землї.

„Встань!" приказав князь молодцеви, що глядів на него забувши на свій біль і свої рани „і скажи менї по якій причинї ти не доставив призначені для тебе цегли."

„Князю" простогнав хлопець ломаною египетською мовою „се стало ся із двох причин. По перше, тому, що я є каліка, дивіть" і тут він піднїв у гору ліву руку, що була висохла і тонка неначе у мумії „і тому не можу працювати так скоро. А по друге моя мати, у якої я є одинокою дитиною, є вдова і лежить хора у ліжку. Тому, що нема нї жінки нї дїтий у нашім домі, щоб могли йти і збирати для мене траву, як то приказав фараон, щоб ми робили, я мусїв сам ходити і втратив много годин часу глядячи за соломою, бо не маю відки платити, щоб то для мене зробили инші."

„Ана" приказав князь „запиши імя того молодця і місце його житла, а коли його оповіданє покажеть ся правдиве гляди, щоб його родина і його мати були звільнені від роботи, заки ми відїдемо з країни Ґошен. А таксамо запиши імя того наставника і його товаришів і прикажи їм зголосити ся завтра рано в моїм таборі рівно зі сходом сонця, де їх провину буде судити ся. Скажи кромі того хлопцеви, що з огляду на то, що він є навіщений богами, фараон його звільнює від роблення цегли а таксамо і від всїх инших робіт для держави."

І коли я виконував приказ, наставник і його товариші били головами об землю і благали милосердя, будучи боягузами, якими звичайно є всї нелюди. Та Його Високість не відповів їм нї одним словом, а тільки глянув на них з погордою, і я спостеріг, що його лице, яке заєдно було миле і лагідне, тепер стало жорстоке. Тосаме побачили і ті мужі, і вони ще таки тої самої ночи втїкали до Сирії, відрікаючи ся своїх родин і свого майна і їх більше вже нїхто не бачив в Египтї.

Коли я покінчив записувати, князь звернув і вернувши до колїсницї приказав погоничови переїхати на другий бік каналу по мості, який був недалеко. І ми їхали довший час у мовчанцї дорогою поміж управним полем і пустинею. Остаточно я вказав на заходяче сонце і запитав, чи не час булоб вертати.

„А то чому?" запитав князь. „Сонце вмирає, але родить ся повний місяць щоб дати на мсвітло. А кромі того чого нам бояти ся, маючи боці мечі а під одїнєм панцирі, які нам дала Її Високість. О, Ана, як менї остогидли люди з їх жорстокостю, зпочинами і ненавистю! А та пустиня се місце на відпочинок, бо тут менї здаєть ся, що я близше находжу свою душу і то небо, куди вона має прийти, як того надію ся."

„Ваша Високість є щасливий, що хоть має душу, яку може найти, що не може сказати про себе богато із нас" я відповів сьміючи ся, бо в той спосіб хотїв змінити напрям його думок приневолюючи його до диспути про справи, за які він любив говорити.

Так як раз в ту мить конї, які не належали до найлїпших, станули під горбком з глубокого піску. Князь нїколи не бувби позволив погоничеви ужити бича і тому приказав йому станути і дати коням хвилинку відпочинку. І коли то стало ся ми зійшли з колїсницї і пійшли по пустинній похилости; він опер ся о моє рамя. І коли ми вийшли на вершок горба, нараз почули тихе ридане і якийсь ніжний голос говорив по тамтій стороні горба. Хтоб то був, що ридав і кликав, ми не могли відси бачити а то по причинї тамарискових корчів, які росли простою лїнією. Правдоподібно се мусїв бути колись живопліт.

(Дальше буде.)

передплачуйте АМЕРИКУ

Від 1-го грудня „Америка" почала виходити три рази на тиждень і тому змінено ціну передплати. Передплата тепер є слідуюча:

На рік $3.00
На шість місяців 1.75
На три місяці 1.00

„Америка" виходить кождого втірка, четверга і суботи.

Передплату просить ся слати на адресу:

"AMERICA"

827 N. FRANKLIN ST., PHILADELPHIA, PA.

ДРУКАРНЯ „АМЕРИКИ"

виготовляє по низкій ціні, на час, чисто і хорошо всяні друкарські роботи.

КНИГАРНЯ „АМЕРИКИ"

має на складі книжки всілякого змісту. Пишіть по катальоґ на адреоу:

„AMERICA",
827 North Franklin Street, Philadelphia, Pa.

ФІЛАДЕЛФІЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ДЛЯ МУЩИН І ЖЕНЩИН

ДОКТОР ВАССЕРМАН,

який лічить успішно хороби жолудка, легких, серця, утроби і нирок, ревматизм, всї хороби крови і скірні лічить в як найкоротшім часї так, що не потребуєте переривати своєї роботи.

Його офіс має нову машинерію до баданя і лїченя хороби. Він також уживає ЕКС-РЕЙ машини, яка є необхідна для лїкаря. Перша візита є у него за дармо тому, щоби переконати ся, чи можна вилїчити чи нї, позаяк невилїчимої хороби він не бересь лїчити.

DOCTOR WASSERMAN

1335 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Офісові години від 9-ої рано до 8-ої вечер.—В недїлї від 10-ої рано до 2-ої попол. Голосїть ся особисто, бо почтою не лїчу. Можу говорити по українськи.

КОЛИ ЧОЛОВІК Є ХОРИЙ

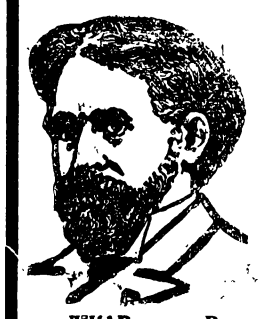

То першою річчю, яку він хоче знати є „де знайти доброго лїкаря".

Коли звернете свої кроки впрост до заведеня ДР-А КАФМАНА, 607 МАРКЕТ СТРІТ, ФІЛАДЕЛФІЯ, то знайдете ПРАКТИЧНИХ СПЕЦІЯЛІСТІВ, за якими шукаєте без страти часу і гроша на инших лїкарів.

Коли його відвідаєте, то зауважите, що лїкар є дуже обережний в видаваню ДІЯҐНОЗИ вашої слабости; то є, що він шукає ДОКЛАДНО нащо Ви хорі. Його заведене є заосмотрене в модні і докладні апарати, так, що коли потреба АНАЛІЗИ КРОВИ, оглянене ЛУЧАМИ ЕКС-РЕЙ, або що иншого, то він має під рукою для Вас. При помочи тих розслїдків докладного розслїдженя НЕДУҐИ неможливим є помилка.

ЛІКАР скаже Вам яка є умірковала ціна за лїчене. Жадин чоловік не може відійти задля браку гроша. Кождий робітник може числити на поміч лїкаря, наколи може сплачувати йому належитість тижнево або місячно, як може, а його ОПЛАТА задля його великої практики є так низька, так що жаден хорий не повинен обовляти ся йти до него.

Його Інституція має кождий найновійший апарат до оглядання хорих: СТАТІК, ҐАЛВАНІК, ФАРАДІК і ГАЙ ФРІКВЕНСІ ЕЛЕКТІСІТІ; ОЗОНЬ ІНҐАЛАТОРІЮМ, ЕЛЕТРІК ОСКІЛЛАТОРС і инші модерні апарати.

ПРИЙДІТЬ ДО НЕГО І СТАНЬТЕ ЗДОРОВИМ.

Оглядини і порада даром.

ОПЛАТА НИЗЬКА

Години: від 9-ої рано до 8-ої вечером.—Недїлї: від 10-ої до 1-ої.

DR. CAUFFMAN,

607 MARKET ST., PHILADELPHIA, PA.

ПОЗІР УКРАЇНЦІ!

Від десяток лїт знана Вам фірма банкова

HENRY J. SCHNITZER STATE BANK

(Під контролею правительства держави Ню Йорк)

має честь повідомити, що таксамо як давнїйше, так і тепер:

Пересилає гроші,
Продає шифкарти, і
Полагоджує другі справи, входячі в обсяг діланя.

Пишіть по інформації, або приходіть на адресу:

HENRY J. SCHNITZER STATE BANK,

141 Washington Street, : : : New York City.

ЖИДИ НА УКРАЇНІ

Другим по числї не — українським народом на Україні є Жиди Їх є коло 3.800.000 душ і вони становлять 8.2% цілого населеня України. Але вони не розміщені по цілій території рівномірно. Територія на захід від Дніпра вказує коло 12.5% жидівського населеня, а Лївобережна Україна вказує понад 2%. Ся ріжниця походить з того, що за часів царського пановання Жиди не мали права мешкати на Лївобережній Україні, а зрештою воно є також наслїдком історичних обставин. Густота жидівського населеня є значна тільки на тих територіях, які колись належали до польської держави. Зрештою Жиди творять майже тільки міське населенє.

Коли Жиди прийшли на Україну, се годі сказати. Припускати можемо однакож, що в часах повстаня Київської держави вони вже були на нашій території, а за княжих часів вони вже були напевно. Зайшли вони від полудневого сходу, від Кавказу. Але сильнїйша жидівська кольонїзація зачалась на Україні лише в XIV сто тїтю і сим разом йшла вона з Польщі.

Утворено федерацію балтійських країв.

Копенгага, 18. серпня. — В Ридзі відбуваєть ся дуже важна конференція, на якій обговорюєть ся не тільки справу заключеня мира з большевицьким правительством Росії, але таксамо і сотворенє осібної федерації надбалтійських країв. Такі вісти тут наспіли з лотишських жерел.

Загально панує переконанє, що не згоджено ся на прийняте умов мира, предложених большевицьким правительством, однак з другого боку слїдно, що ідея сотвореня федерації надбалтійських републик починає прибирати видимі форми і стає незвичайно популярна в Естонії, Латвії і Литві.

Конференцію перенесено до міста Реваль, де таксамо до неї мають приступити і репрезентанти Фінляндії а таксамо і представники російського Західно Північного правительства. Заявлено, що справу заключеня мира з большевицьким правительством буде обговорювати ся в тїснім порозуміню з представниками алїянтів. Балтійські републики є за тим, щоб заключити мир з большевицькою Росією з огляду на брак всякої помочі зі сторони алїянтів.

Анґлїйські війска мають опорожнити Сирію.

Париж, 18. серпня. — Прийшло до порозуміня поміж французьким премієром Клеменсо а анґлїйським ґенералом Алемби на підставі якого анґлїйська армія має опорожнити Сирію на півночи від Палестини. То має стати ся до дня 1. падолста.

На місце анґлїйського окупаційного війска має прибути французьке, з виїмкою тільки околиці міста Дамаску, Гомс, Гама і Алеппо, які має вилучити ся зовсїм з окупаційної полоси, але які мають оставати в сфері французьких впливів.

Сто тисяч Поляків пішлеть ся на роботи до Франції.

Париж, 19. вересня. — На підставі договору заключеного поміж правительствами Франції і Польщі, Польща має вислати 100,000 робітників до Франції. Ті робітники мають бути ужиті при роботах відбудови понищених околиць. Їх буде посилати ся до Франції ґрупами по 3,000 людий.

В Анґлїї застрашаючо ширить ся многоженьство.

Лондон, 19. серпня. — Від часу вибуху світової війни в цїлій Анґлїї в застрашаючий спосіб поширив ся звичай брати по дві жінки. Се стало можливе як подають анґлїйські власти з тої причини, що анґлїйське право майже не карає за двоженьство. В тім згляді Анґлїя має найлекші права з усїх цивілїзованих країв.

Замордував свою доньку.

Кензас Сити, 19. вересня. — Протягом двайцять трех лїт носив зі собою Роберт Гікс тайну замордованя своєї доньки, яка тоді мала девятнайцять, лїт. Ондак не міг довше витерпіти викидів совісти і признав ся до поповненого злочину. Після його оповіданя 7. грудня 1896 року він мав остру перепалку зі своєю жінкою, яка провела цілий день на поїздах з місцевим властителем готелю. Мати підюдила доньку проти батька і вона хотіла його застрілити. Батько з лютости і болю вдусив виродну доньку і опісля втік зі своєї фарми, яка находить ся в стейті Мізурі до стейту Кензас. Тут проживав до тепер і остаточно під впливом викидів совісти признав ся властям до поповненя злочину. Він має тепер 75 лїт.

Араби задержали анґлїйську місію.

Лондон, 19. вересня. — Члени анґлїйської місії, яких вислано в глубину Арабії попали ся в руки ворожих Анґлїї арабських племен. Їх обрабовано з оружа і запасів та як доносять пізнїйші вісти самим людям Араби не заподіяли нїякого лиха.

Большевики взяли сина Распутіна.

Стокгольм, 19. вересня. — Большевики взяли в полон сина Григорія Распутіна, який відіграв таку велику ролю на дворі бувшого царя Николи, та якого замордовано в 1916-ім роцї.

Українська місія для полонених в Італії.

Минувшого місяця приїхала до Риму українська місія для українських полонених в Італії. Головою місії є Олександер Севрюк, голова укр. мирової делеґації в Берестю, заступником голови отаман Іван Коссак, секретарем Володимир Бандрівський; Севрюк і Бандрівський є вже в Римі, остаман Коссак пробуває покищо у Відні. Місія має занятися улекшенням долї наших полонених в Італії (з Австрійської України має там бути около 120.000 полонених Українців) і їх поворотом до вітчини.

Українська часопись в італїйській мові.

Для зазнайомленя Італїйців, котрі з поміж держав антанти нинї найбільше інтересуються українською справою і прихильно де неї ставляться, виходить в Римі український тижневик в італїйській мові під заголовком „Голос України."

Забезпечайтесь перед інфлюенцою.

Пошесть інфлюенци може повторитись. Мудрі люди кажуть: „Лїпша унція забезпеченя нїж цілий фунт лїченя." Др Крузен каже, що треба поступати в такий спосіб, щоби недопустити до інфлюенци:

1. Оминати місця переповнені людьми, де брак вентиляції. Забавові місця, театри, концертові галї і т. п. повинні постарати ся, щоби їх льокалї були добре провітрювані. Подорожні в трамваєвих возах повинні домагати ся отвиреня вікон в горі.

2. Не уживати спільних горнятків до питя анї спільних ручників до обтираня.

3. Не плювати на хідниках анї на прилюдних місцях.

4. Не наражати ся на холод і вогкість. Носити одїж відповідну до температури пори і дня.

5. Рішучо провітрювати спальні комнати; спати при отворених вікнах.

6. Виминати перемученя. Привикати до правильного житя. Вибирати відповідну поживу. Вправляти щодня тїло.

7. Виминати людий, що кашляють і пчихають.

8. Не поширяти недуги самому через кашлянє і пчиханє. Уживати своєї хусточки притім, щоби заслонити уста чи ніс.

9. Оминайте людий, що мають катар.

10. Коли перестудиш ся, порадь ся лїкаря, щоби виминути гірших наслїдків. Люди без догляду не лише, що самі занепадають гірше, але щей других заражують.

11. Не відвідувати хорих в їх комнатах.

12. Хорі нехай остають лише самі, в своїх комнатах окремі від своїх і чужих.

Отсю замітку треба вирізати з ґазети і прибити дома на стінї.

Приготовляйте харчі для Українців по польських тюрмах!

Збирайте жертви на Народний Фонд. Збірки висилайте сейчас — Підопріть пресове бюро!

ПОНЕЖЕ.

Понеже здоровлє є за цінне аби його виставляти на небезпеку через непевний досьвід; понеже глядаєте лїку, котрий дїлає акуратно а рівночасно не є обридливим; і понеже потребуєте лїку, котрий усуває самий зародок хороби, тому купуйте тільки Трінера Американський Еліксір Гіркого Вина у всїх випадках забурень жолудка. Лїк сей тїшить ся найлїпшою славою вже через трий цять лїт; воно дїлає не поводуючи різань в жолудку, є дуже смачне і очищує внутренности так досконало, що всї відпадки там нагромаджені зістають усунені. Дістанете Трінера Американського Еліксіру Гіркого Вина у всїх аптиках. Незабудьте рівнож мати Трінера Лїнімент завше під рукою, понеже в випадках звихненя, напруженя, напухненя, змученп мязий а бо ніг і т. п., той препарат дає упрагнену, скору і певну полекшу.

JOSEPH TRINER COMPANY,
фабриканти лїків,
1333-1343 S. Ashland Avenue,
CHICAGO, ILL.

Відновіть свою передплату на „Америку"!—(Огол.)

DR. PETRUSKA,

добре знаний русько-словенський доктор, який студіював медицину як в в Европі (у Відни) так і в Америці (в Філадельфії.)

Лїчить з добрим успіхом і найновійшою методою недуги мущин, женщин і дїтий.

СЕКРЕТНІ НЕДУГИ МУЩИН ЙОГО СПЕЦІЯЛЬНІСТЬ.

Годинї офісові: від год. 8 до 10 рано, від 2 до 4 пополудни і від 7 до 8 вечером.

DR L. PETRUSKA,
328 Federal St., Philadelphia, Pa
Bell Phone: Lombard 2923W

УКРАЇНЦІ КУПУЙТЕ БИЗНЕСА!

Маю богато шторів, положених в околицях замешкалих Українцями. Коли купите штор можете робити бизнесу від 500 до 1000 дол. тижнево. Подумайте, який можете мати дохід в тім Інтересї. Хто має замір купити, прошу зголосити ся на адресу:

BASIL MATOLICZ,
2337 Orthodox St.
FRANKFORD-PHILA., PA.

МНОГІ РАДІ МАТИ КАВАЛОК ЗЕМЛЇ

в такім місци, де вже осїв наш нарід. Коли хто хоче купити, нехай купить в Мілвіл, Н. Дж., пять або десят-акрову фарму. Ми вже від семох лїт спродаємо землю в тім місті і до сего часу осїло там много людий та тепер кождий із того вдоволений, бо побіч фарм є там много фабрик, які затрудняють тисячі робітників. Українці мають свою школу українську і свого учителя. До анґлїйської школи можуть дїти вигідно учащати, бо стріткара забирає дїти зовсїм безплатно, а також великий трок збирає дїти з тих улиць, куда стріткара не доходить. Інтересовані повинні тепер скористати та оглянути нашу гарно зорґанїзовану кольонїю.

Пишіть на адресу:

THE EUROPEAN COLONIZATION CO.
2337 Orthodox St.,
Frankford-Philadelphia, Pa.

НЕ НОСІТЬ ПАСКІВ

Механїчна поміч не вилїчить.—Тиснене опаски узнано шкідливим.

В найлїпшім разї, опаска витворює лиш зміну — а є то зводнва підпора під валячу ся стїну — і не можна їй більше приписувати як лиш механїчну поміч. Тиснене опаски спиняє круженє крови, що недопускає ослабленим мускулам того чого вони найбільше потребують — а се відживленя.

Однак наука віднайшла дорогу, що кождий, котрий мусить носити опаски на цїлім сьвітї, може зробити БЕЗПЛАТНО пробу в скритости в своїм домі. СТУАРТС ЕДГИСІФ ПЛАПАО ПЕД є безсумнївно найбільше наукове, льоґічне і найбільше успішне самолїчене пропуклини, яке коли світ знав, Мягке як шовк, легко можна його дістати і некоштовне. Носить ся його в часї роботи і сну. Коли приляже до тїла, так в часї роботи або сланя не зісунеть ся і не може терти або ціпати. Не має пасків, спряжок анї спружин.

Коли ре навчив ся як замкнути отвір пропуклини як природа сего вимагає, так пропуклини не влїчив. Напишіть Ваше імя нинї до: PLAPAO CO., Block 3298, St. Louis, Mo. по безплатне лїчене і інформації до сего.

ПОТРЕБА ДІВЧИНИ Українки понад 25 лїт житя до домашної роботи у заможної родини, котра має тільки двоє дїтий. Мусить вміти добре варити і троха прати в кожду недїлю може ходити до церкви, котра є поблизько. На початок платня девять долярів тижнево. Ласкаві зголошеня слати до:

PAULINE PODILCZUK, (22)
179 Church St., Hartford, Conn.

ДЛЯ ВСЇХ ХОРИХ НА ОЧИ!

Оглядини очий у мене відбувають ся без уживаня лїків. Вибір і виріб окулярів переводимо в нашім власнім заведено.

Роботу викінчуємо совісно.

DR. J. J. SCHNEIDER,
Optometrist
534 W. Girard Ave., Phila., Pa.
(6th and Girard Ave.)

Telephone: Lombard [illegible]

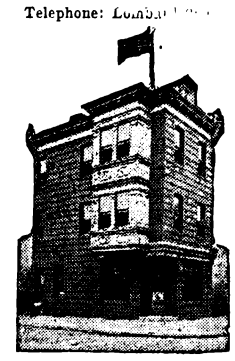

ПОВАЖАНІ ЗЕМЛЯКИ!

Тепер вже можна посилати гроші до старого краю а в короткім часї буде можна як перед тим полагоджувати всїлякого рода справи.

Не забувайте отже, що від років Вам знана канцелярія, яка находить ся у **власнім будинку:**

1) Виробляє і потверджує всїлякі **Документи** так для Америки як і для всїх инших держав в Европі, то є **Контракти, купна та продажи, Скрипти довжні, Повновласти** і т. д.

2) Пересилає **гроші** до краю тано і безпечно.

3) Продає **шіфкарти на всї лїнії.**

4) Продає і купує **доми і ґрунта** як в Америці так і в старім краю.

5) Занимаєсь вишукуванєм і стяганєм **спадків** в кождій державі.

6) Асекурує доми і меблї від огню.

Поради всякого рода зовсїм безплатно.

Пишіть або голосїть ся на слїдуючу адресу:

T. J. HRYCEY AND CO.,

329 SOUTH 4th STREET, PHILADELPHIA, PENNA.
Real Estate Broker, Notary Public, Insurance and Information Office.

Канцелярія отворена кождого дня (крім недїль) від години 9-ої рано до 9-ої вечером.

ДО ВСЇХ ІНТЕРЕСОВАНИХ!

ВЖЕ МОЖНА ВИСИЛАТИ ГРОШІ

ДО ГАЛИЧИНИ ЗАНЯТОЇ ЛЯХАМИ

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ІНФОРМАЦІЙНЕ

Омелян Кульчицький, Управитель.

Адресуйте:

GENERAL EXCHANGE BUREAU,

111 N. FRANKLIN STREET, PHILADELPHIA, PA.

СЬМІЙТЕ СЯ ДО РОЗПУКУ!

ДЛЯ АМАТОРСЬКИХ КРУЖКІВ.

Появила ся з друку нова комідія

ЧЕРВОНА СВИТКА

Цїна 20 центів.

Виступає вісїм мущин і дві женщини

Про сю комедію скажемо лиш се, що написана вона на підставі повісти Гоголя „Ярмарок в Сорочинцях". Думаємо, що се вистарчає для оцїнки сеї комедії, бо і хто-ж не знає щирого поважного гумору артиста в описах України — Гоголя.

В кождій місцевости повинні відограти сю комедію, місто давати твори партачів.

Набути можна в книгарнї „Америки". Замовленя і гроші шліть на адресу:

„AMERICA",
827 N. Franklin St., Phila., Pa.

"СІЧОВІ ВІСТИ"

Независима Січова часопись для українського загалу в Америці, видане Січової Орґанїзації Українців в Злуч. Державах. „Січові Вісти" посвячені січовим справам, просвітї і науцї. Партією січової часописи є „Український Народ". Січова часопись виходить покищо один раз на місяць і коштує одного доляра на рік. Кто приєднає 10 передплатників, дістане гуже поучаючу книжку яко премію а крім того буде діставати „Січові Вісти" через цїлий рік даром:

Адреса Січової часописи така:

"SICHOWI WISTY",
217-19 E. 6th St., New York City.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ

ПОХОРОННИК

М. НЕСЕВИЧ,
617 North Franklin Street, Philadelphia, Pa.

В разї нещасливого випадку прошу памятати на мою адресу і з довірєм звернутись до мене.

Bell Telephone: Market 1320.

Відновіть Передплату!

НОВЕ МУЗИЧНЕ ВИДАНЄ

ВЖЕ ВОСКРЕСЛА УКРАЇНА

вибір 10-ти найкрасших українських народних пісень під нотами на соля з супроводом фортепяна. Упорядкував Мих. Зазуляк. Сторін 32, в гарній оправі.

ЦІНА $1.50.

Кождий співак і кождий кружок музичний повинен набути сю збірку.

Замовленя просить ся висилати до:

„AMERICA",
827 N. Franklin St., Phila., Pa.

ЧИ ВАШЕ ЗДОРОВЛЄ ВАРТА У ВАС 2 ЦЕНТИ?

Як Ви терпите на жолудок або пирки, на біль голови, розстроєнє, нервовість, утрату апетиту, індіґестію, брак крови, інсомнію, ревматизм і біль в хребтї, пішлїть нам двоцентовий лист з Вашою адресою а ми вишлемо Вам відворотною почтою ЗОВСІМ ДАРОМ, без всяких дальших зобовязань на три дни лїчене ЮВІТО, споряджене з чистих, лїчничих зел і поручене тисячами уживаних. Адресуйте:

JUVITO LABORATORY,
South Hill Branch 26., Pittsburgh, Pa.

Bell Phone: Dickinson 3993-M

РУСЬКИЙ ЛІКАР

DR. IGNATIUS STANKUS,
1210 S. Broad St. Philadelphia

Години приняти: від год. 9. рано до 5. пополудни; в четвер від 6 до 9. вечером. В недїлю від від 9 години рано до 4. попол.